

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 18 juli 2019, gehouden in Kasteel de Wittenburg; aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn:

- J.F. Koen, voorzitter;
- mr. drs. R.J.A. Beerepoot, mevrouw mr. M.M. Bellekom-Vogels, R. Bloemendaal, ir. B. Boon, ir. I.J.J. Borm, mevrouw D.C. van Deursen-van Gool, L.N.M. van Doeveren MSc, drs. R. Everard, mevrouw drs. M.W. Gout-van Sinderen, drs. H.J.M. Hendrickx, ir. L.W. Koetsier, B.G.J. Menken, H.W. Mulder, mevrouw G.C. Mulder-Jense, J.G.C. van Noort, B.G. Paulides, ing. P. Ronke, ing. A.J.L. van Sloten, mevrouw drs. W.M. Weekhout, F.G. Weyn RA, leden van de raad;
Afwezig: mevrouw B.D.A. Hagen

1. Opening vergadering, woord van welkom en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dames en heren goedenavond, ik open deze buitengewone raadsvergadering want het is uiteindelijk gewoon een raadsvergadering. De raad zit niet zoals gebruikelijk aan een mooie vierkante tafel, maar ze zitten allemaal aan de linkerkant en u bent allemaal gast en dat is heel bijzonder. Ook voor de raadsleden een hartelijk welkom, maar dat geldt vandaag natuurlijk in het bijzonder voor de heer De Lange, Leendert de Lange, zijn vrouw en zijn dochter Sien, een zeer spannende en bijzondere dag. Soms zeggen ze wel eens dat de eerste en de laatste dag de leukste zijn, maar daar tussendoor... Het mag vandaag zo zijn dat het voor de een de eerste en voor de ander de laatste is. Ook een hartelijk welkom aan de commissaris van de Koning, aan de kabinetschef mevrouw Hilgersom en aan alle andere sprekers, gasten, vrienden, ouders, schoonouders, uiteraard ook a lot of ambassadors, guests from abroad. Welcome, nice to have you in this ceremony. This ceremony will be held in Dutch of course but it's great that you're here and join us in this ceremony today.

2. Voorlezen benoemingsbesluit

De **voorzitter**: Dames en heren, wij hebben een agenda voor vandaag en dat is geen agenda met veel besluiten, wat gebruikelijk is in een raadsvergadering, maar met een aantal toespraken. Voor dat we aan de toespraken beginnen, gaan we eerst, en dat is natuurlijk het allerbelangrijkste, naar de griffier luisteren die het Koninklijk Besluit gaat voorlezen want zonder een Koninklijk Besluit is er geen kroonbenoemde burgemeester. De Koning heeft besloten, heeft getekend en het Koninklijk Besluit wordt door de griffier, mevrouw De Schipper, voorgelezen.

De griffier, mevrouw **De Schipper**: Geachte raad van Wassenaar en andere aanwezigen. Deze buitengewone raadsvergadering vloeit voort uit het Koninklijk Besluit van 4 juli 2019, nummer 2019001334 houdende benoeming van een burgemeester in Wassenaar en luidt als volgt: "Op voordracht van onze minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 3 juli 2019, Directoraat-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen, Directie Democratie en Bestuur, Afdeling Politieke ambtsdragers en Weerbaarheid. Gelet op artikel 61 eerste lid van de Gemeentewet, hebben goedgevonden en verstaan met ingang van 18 juli 2019 te benoemen tot burgemeester der gemeente Wassenaar de heer drs. L.A.W. de Lange te Noordwijk. Onze minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is belast met de uitvoering van dit besluit. Getekend te 's-Gravenhage op 4 juli 2019 door Koning Willem-Alexander en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Kajsa Ollongren".

3. Voorlezen akte van beëdiging

De **voorzitter**: Dank. U hebt het gehoord, de koning heeft besloten, het Koninklijk Besluit is voorgelezen en niets belemmert ons om tot de officiële installatie over te gaan en daartoe verzoek ik de commissaris en de heer De Lange hier naast het spreekgestoelte tegenover elkaar te gaan staan en ik verzoek de kabinetschef de akte voor te lezen.

Chef kabinet, mevrouw **Hilgersom**: Mag ik u verzoeken te gaan staan. Heden 18 juli 2019 heeft de heer drs. L.A.W. de Lange bij Koninklijk Besluit van 4 juli 2019 nummer 2019001334 benoemd tot burgemeester van de gemeente Wassenaar in handen van mij, commissaris van de Koning in de provincie Zuid-Holland, ingevolge van artikel 65 van de Gemeentewet de volgende verklaring en belofte afgelegd.

"Ik verklaar dat ik, om tot burgemeester benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgemeester naar eer en geweten zal vervullen."

De heer **De Lange**: Dat verklaar en beloof ik!

4. Beëdiging van de nieuwe burgemeester

De **voorzitter**: U mag weer gaan zitten. De commissaris en de heer De Lange zullen de akte tekenen.

5. Toespraak van de commissaris van de Koning

De **voorzitter**: Dan geef ik direct het woord aan de commissaris voor zijn toespraak. Het woord is aan de commissaris, de heer Jaap Smit.

Commissaris van de Koning, de heer **Smit**: Dank u wel. Ik moet even kijken of de voorgaande waarnemend burgemeester, Charlie Aptroot, niet mijn kaarten door elkaar schudt want hij liep in de buurt. Hij maakte er al een toespeling op, maar volgens mij klopt het. Mijnheer de burgemeester, uw vrouw Marleen, uw dochter Sien, uw wederzijdse ouders, wat een voorrecht dat die er vandaag allemaal bij zijn en ik heb broers en familie gezien, allen hartelijk welkom. Dames en heren, ladies and gentlemen, excellencies, very nice that you are here at this typical Dutch ceremony on the crown on the selection procedure of finding a new mayor of this beautiful town. 'Het voelt als thuiskomen', dat twitterde Leendert de Lange nadat bekend werd dat de gemeenteraad van Wassenaar hem had voorgedragen als nieuwe kroonbenoemde burgemeester. Hier in Wassenaar zag op een bijzonder stormachtige dag in november 1972 Leendert Arend Willem de Lange het levenslicht en tot zijn kleuterjaren woonde hij hier in deze gemeente en daarna op verschillende plekken in den lande. In 2013-2014 maakt hij deel uit van het zakencollege van Wassenaar en het was voor zowel de heer De Lange als Wassenaar een prettige en succesvolle, maar wel tijdelijke hereniging en vandaag op een zomerdag in juli 2019 komt hij echt terug in zijn geboortedorp. Van zoon van Wassenaar tot burgervader van Wassenaar. Dames en heren, Leendert de Lange was niet eerder burgemeester, dat zeg ik niet als een waarschuwing dat is gewoon een feit en zijn carrière neemt dus vandaag een majeure wending. Vanuit de banken in de Tweede Kamer komt hij in de voorzittersstoel hier in de raadzaal. Natuurlijk hoort daar even discussie bij 'Kun je nou wel tussentijds weg?', maar soms komt er iets voorbij waarvan je denkt 'Hoor eens, daar moet ik echt op reageren' en het is ook goed dat bestuurders uiteindelijk gewoon ook daar komen waar ze willen zijn en ook hun toegevoegde waarde goed kunnen leveren. Voor jou was dat hier in Wassenaar. Dus gefeliciteerd met deze keuze. Het is geweldig dat je hier in Wassenaar jouw ervaring in bestuur en politiek wilt benutten en verbreden, bestuurders met enthousiasme en ambitie hebben we hard nodig. De zoektocht naar een nieuwe kroonbenoemde burgemeester van Wassenaar begon in februari 2019, het was een moment waar velen in Wassenaar naar hadden uitgekeken, reikhalzend mag ik wel zeggen, want al ruim twee jaar eerder was de vorige kroonbenoemde burgemeester vertrokken. Laat ik zeggen, sommige gemeenten zijn er eerder klaar voor dan anderen. Voor Wassenaar, ik zeg het wel eens gekserend en met alle liefde en respect, de niets-aan-de-handgemeente waar altijd van alles speelt, duurde dat wat langer. Mensen weten dat ik dat met respect zeg. Gelukkig waren er twee uitstekend waarnemend burgemeesters bereid met grote inzet mee te helpen om Wassenaar klaar te stomen voor een volgende bestuurlijke fase. Mijn grote dank en ik vraag ook om een welverdiend applaus voor zowel Charlie Aptroot als Frank Koen. Ik mag wel zeggen dat het voor mij als commissaris prettig is dat ik mensen in mijn omgeving heb die ik kan belen wanneer dat nodig is en die dan eigenlijk ook heel gauw zeggen 'Jaap, dat doe ik, ik ben er'. Charlie, jij deed dat een jaar lang, zeer bedankt, en Frank, jij hebt dat ook een tijd gedaan, langer, en met grote inzet. Volgens mij zijn jullie ook erg van elkaar gaan houden hier. Ik bewaar goede herinneringen aan de vergadering van de gemeenteraad waarin de profielschets van de nieuwe burgemeester werd vastgesteld. We hebben de afgelopen jaren veel met elkaar meegemaakt, hele dispuuten gehad, maar ik vind het altijd een genoegen om hier te zijn en mensen ook met een glimlach te begroeten. De titel van de profielschets was creatief, maar ook toepasselijk want er wordt veel van een burgemeester gevraagd en dat geldt zeker ook in Wassenaar, een gemeenteraad met eigen kenmerken en uitdagingen. Daarom zocht u, zo luidde de titel, een gezaghebbende verbinder voor gewoon bijzonder dorp. Iemand die zich thuis voelt tussen de mensen en die ook als boegbeeld van de gemeente naar buiten toe in de vele samenwerkingsvormen die Wassenaar kent zijn weg weet te vinden. Opmerkelijk is dat het in die profielschetsvergadering vaak ging over de zelfstandigheid van Wassenaar en gelukkig koppelde u dat aan verantwoordelijkheid omdat zelfstandigheid en verantwoordelijkheid bij elkaar horen. We hebben er in de afgelopen jaren vaak met

elkaar over gesproken en ik werd ervan verdacht dat ik dat allemaal niks vond, maar dat is niet het geval. Ik heb gezegd get your act together, zorg dat je de zaak op orde hebt, dan gaan we verder. Ik heb tijdens die profielschetsvergadering opgeroepen 'Hamer nu niet steeds op dat aambeeld, ga gewoon met elkaar aan het werk, maak er wat van, dan hebben we het er ook niet meer over. Ga met de inhoud aan de gang, met de nieuwe burgemeester, maak er wat van en laat heel Nederland zien dat, als het ergens lukt, het hier in Wassenaar is. Daarop moet de focus liggen, voor uw nieuwe burgemeester en voor u allemaal. Veertien kandidaten herkenden zich in de profielschets en wilden hier graag burgemeester worden en zoals u misschien weet, is het mijn rol als commissaris om een eerste gespreksronde te organiseren en sollicitanten uit te nodigen. Daar ben ik royaal in en met veertien kun je ook royaal zijn. Daarna heb ik mijn selectie aan de Vertrouwenscommissie van Wassenaar voorgelegd. Het is mijn taak om een aantal benoembare en geschikte kandidaten passend bij het profiel aan de Vertrouwenscommissie voor te stellen. De Vertrouwenscommissie heeft vervolgens gesprekken gevoerd en is op zoek gegaan naar de kandidaat met de beste match want daar gaat het natuurlijk om. Toen werd duidelijk dat Leendert de Lange de kandidaat was die het beste paste bij Wassenaar. Hij koos bewust voor deze gemeente en de gemeenteraad koos met overtuiging voor hem. Mijn hartelijke dank aan de Vertrouwenscommissie voor het verrichte werk, dat is voortreffelijk verlopen. We hebben plezierige gesprekken gevoerd en er was geen gedoe, het is allemaal prima gegaan, dank daarvoor. Ik onderschrijf de gemaakte keuze, de match is goed. Mijn welgemeende felicitaties, allereerst in de richting van de heer De Lange, zijn echtgenote, zijn dochter en andere naasten. Ook mijn hartelijke gelukwensen voor iedereen in Wassenaar, college, gemeenteraad, ambtelijke organisatie en zeker ook de inwoners van wie een aantal heeft meegedacht over het profiel van de nieuwe burgemeester. Deze gemeente dames en heren krijgt een zeer gemotiveerde, enthousiaste en energieke nieuwe burgemeester die, ook al is het ambt nieuw voor hem, veel ervaring met zich meebrengt. Ik noemde het lidmaatschap van de Tweede Kamer al en ook zijn relatief korte wethouderschap in deze gemeente waar mensen met veel plezier aan terugdenken, dat is me ook duidelijk geworden. Eerder werkte de heer De Lange bij het Openbaar Ministerie, bij gemeente Den Haag, als wethouder in de gemeente Noordwijk en als zelfstandig adviseur. Een breed en gevarieerd curriculum vitae en dat is mijns inziens zeer passend voor iemand die kiest voor het burgemeesterschap. Dat burgemeesterschap, dat burgemeestersambt, is veelzijdig, maar ook veeleisend. Het zijn eigenlijk vijf banen in één ambt en ik noem ze op. Voorzitter van de gemeenteraad, lid en voorzitter van het college van B&W, eenhoofdig bestuursorgaan met bevoegdheden op het gebied van openbare orde en veiligheid, boegbeeld van de gemeente en burgervader. In deze tijd van korter wordende lontjes en langer wordende tenen, ligt geen ambtsdrager zo vaak onder vuur als de burgemeester maar tegelijkertijd blijkt uit onderzoek dat we ook groot respect voor onze burgemeesters hebben. Als commissaris vind ik het van het grootste belang dat wij in Nederland met z'n allen massaal achter onze burgemeesters blijven staan. Ik geef het je te doen, het is een prachtig ambt maar ook een heel veeleisend ambt. De burgemeester is in mijn ogen namelijk een van de belangrijke stabilisatoren in de complexe en vaak hyperige samenleving. We zijn opgewonden over van alles en nog wat en soms vraag je je af of dat nodig is. Dat komt omdat burgemeesters boven de partijen staan en onafhankelijk zijn, daarom is die een van stabilisatoren: mensen, rustig, kom op, nog eens met elkaar praten, kunnen we ook gewoon doen, zullen we er nog eens nader naar kijken? Ik hoop van harte dat wij in Nederland zo verstandig zijn de komende jaren, of liever nog decennia, niet aan die positie te komen. Ik zeg het vaak, wij houden zo van onze burgemeesters dat we ze bijna zouden willen kiezen en dan is de liefde voorbij. Dames en heren, het is logisch dat u allen vol verwachting uitkijkt naar de komende periode met de nieuwe burgemeester. Als commissaris doe ik dat ook samen mijn medewerkers op het Provinciehuis gaan wij de komende tijd de samenwerking aan en u weet, ik ben er en als het nodig is dan staat mijn deur altijd open. Soms is hij dicht, dan zit er een collega van u. Om de kans op succes zo groot mogelijk te maken, is het belangrijk dat de burgemeester ruimte krijgt voor eigen handelen en daarbij hoort wederzijds vertrouwen, zonder dat gaat het niet. Duw hem af met vertrouwen, geef hem de ruimte om op zijn eigen manier het ambt te ontdekken, Wassenaar te ontdekken en geef dat vertrouwen vooraf. Wat ook van groot belang voor succes is, is dat u samen aan de slag gaat om het beste voor Wassenaar te doen. Uiteraard enthousiast, creatief en ondernemend en ieder vanuit de eigen achtergrond. Een goed debat met respect voor elkaar is nooit weg maar ik zeg erbij wel vanuit het besef dat het een collectieve verantwoordelijkheid, daar is de term weer, van u allen is om besluiten te nemen, naar verbinding te zoeken en bereid te zijn om compromissen te sluiten. In elke profielschets staat 'Wij zoeken een verbinder' en dan kijk ik de raad altijd streng aan: wat moet er dan verbonden worden, u? Dat betekent ook een opdracht aan uzelf, als u zegt een verbinder nodig te hebben, betekent dat ook dat je verbonden moet willen worden. Wassenaar krijgt de kans zich in dezen te bewijzen, het is geen dreigement, maar een aansporing en een stimulans. Laat dat zien. De laatste jaren zijn heel veel taken bij gemeenten neergelegd en de komende tijd liggen er voor de gemeenten, dus ook voor Wassenaar, belangrijke uitdagingen op het gebied van huisvesting, bereikbaarheid, energietransitie, digitalisering, het Sociaal Domein, regionale samenwerking met Voorschoten en uiteraard in verband met de metropoolregio. Vanaf

vandaag gaat Wassenaar met burgemeester De Lange de toekomst in. In veel dossiers heeft hij een cruciale rol, ik zei net al dat hij die handtekening nog vaak zal zetten. De heer De Lange is er mijns inziens klaar voor en hij heeft er zin aan, om het maar zo te zeggen. 'Hoe mooi is het om met en voor alle Wassenaarders aan de slag te gaan' twitterde hij en laat hij dat dan met de Wassenaaarse slag doen. Ik denk overigens dat hij niet zo snel van slag zal zijn, zoals ik memoreerde op zijn geboortedag trotseerde hij al een storm en vandaag scheen de zon. Ik wens Leendert de Lange en iedereen hier in Wassenaar heel veel succes bij al het belangrijke werk dat komt en geniet ervan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank commissaris.

6. Toespraak van de voorzitter van de Vertrouwenscommissie en overdracht voorzittershamer

De **voorzitter**: Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Doeveren, die namens de gemeenteraad de nieuwe burgemeester welkom zal heten. De heer Van Doeveren was de voorzitter van de Vertrouwenscommissie die de selectie van de nieuwe burgemeester heeft gedaan.

De heer **Van Doeveren**: Heel veel dank voorzitter want zo beginnen we altijd in een raadsvergadering. Beste Leendert, Marleen en Sien, geachte commissaris, Wassenaarders, beste vrienden uit de regio, inclusief het hele college van Voorschoten dat hier bij ons is, your excellencies, namens de gemeenteraad van Wassenaar, van harte welkom in de mooiste woongemeente van Zuid-Holland. Nu denkt u misschien 'Ja, dat zegt iedere dorpspoliticus van zichzelf, maar dat blijkt uit gedegen onderzoek. In het jaarlijkse Elsevieronderzoek staat Wassenaar jaar in jaar uit in de top 5 van beste woongemeenten. Onze inwoners willen hier niet graag weg, net zomin de grote internationale gemeenschap waarmee we ook een belangrijke functie in de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag vormen. Niet alleen mensen wonen hier mooi en fijn, maar dat geldt ook voor dieren en planten want nergens is de biodiversiteit zo groot als in Wassenaar en het is aan ons om ook dat met elkaar hier vast te houden. Door buitenstaanders wordt soms gezegd: Wassenaar heeft op het oog weinig problemen, is Wassenaar niet af? Helaas moet ik hen ongelijk geven, de commissaris zei daar ook al iets over, grote regionale dossiers zoals het verbeteren van de bereikbaarheid rond de N44 en het versterken van de ambtelijke werkorganisatie Duivenvoorde zijn belangrijke uitdagingen. Onze nieuwe burgemeester schreef in zijn afscheidsbrief aan de Tweede Kamer, aan mevrouw Arib die u goed kent dat ook een nieuw akkoord van Wassenaar een mogelijkheid is om Haagse dossiers los te trekken. Ik weet zeker dat wij met alle expertise vanuit de gemeenteraad daar met elkaar een hele goede bijdrage aan kunnen leveren. Het is daarom een eer en een nog groter genoegen om u hier vandaag allemaal te zien voor de installatie van onze nieuwe burgemeester, de heer De Lange. Na 2,5 jaar waarnemerschap door de heren Aptroot en Koen, gelukkig hier beiden aanwezig, zijn we toe aan een nieuwe kroonbenoemde burgemeester. Een markering voor de bestuurlijke verhoudingen binnen Wassenaar, maar ook vooral buiten Wassenaar omdat het vertrouwen aangeeft, vertrouwen dat Wassenaar haar verantwoordelijkheid in regio kan waarmaken naar haar inwoners en naar de regio. Iemand die in grote mate heeft bijgedragen aan het vertrouwen is burgemeester Koen. Frank, ik zeg je nogmaals namens de gemeenteraad veel dank voor jouw leiderschap in de afgelopen periode. Ja, of we echt van elkaar zijn gaan houden, is een gevoelskwestie, maar hij heeft zeker een bijzondere plek in ons hart. Ik denk dat dit bestuurlijke project Wassenaar en de provincie ook nader tot elkaar heeft gebracht. We hebben dankzij onze commissaris misschien ook wat meer inzicht gekregen in elkaars rollen en verantwoordelijkheden, wat kort gezegd voor ons betekent: als wij ons dorp deugdelijk besturen, is er niets aan de hand, hou op met zeuren. Het gaat te ver om te zeggen dat de raad en de commissaris nu direct soulmates zijn geworden maar de plezierige samenwerking in de afgelopen periode, zeker het afgelopen halfjaar, houden we graag met u vast. De heer De Lange is het eindresultaat, de commissaris heeft er al aan gerefereerd, van een lang bestuurlijk traject en we krijgen met hem een sportieve betrokken burgemeester met Wassenaaarse familieroots, in goed Nederlands a safe pair of hands, iemand die heeft laten zien resultaten te kunnen boeken als wethouder en die ons dorp heel goed kent. Onze nieuwe burgemeester was de afgelopen twintig jaar actief in de Leidse en Haagse regio en Wassenaar ligt daar, met zijn unieke kenmerken als groene long in de Randstad, mooi tussenin. Wij verwachten dan ook een vertegenwoordiger voor ons dorp te hebben die deze rol in de regio goed kan oppakken en natuurlijk iemand, daar hintte de commissaris ook al op, die kan omgaan met onze divers betrokken en soms een tikkeltje eigenwijze Wassenaaarse gemeenschap, van Kerkehout tot aan de Kievit van Noord tot Zuid. Beste Leendert, je vertelde eerder dat Wassenaar voor jou voelt als een nieuwe jas uit de Langstraat, als gegoten. Ik weet niet hoe groot je jassencollectie gaat worden en ik weet ook niet hoeveel ondernemers nu in de zaal zitten, maar we verwachten dat je ook daar die gezaghebbende verbinder bent en de persoonlijke marketing van de Wassenaaarse ondernemers oppakt. Je scheef in je sollicitatiebrief dat je, toen je de deur als wethouder op De

Paauw dichttrok, je wist dat je graag nog eens wilde terugkomen. Hier liggen je jeugdherinneringen en voor jou is Wassenaar oprecht bijzonder. Dat laatste bleek ook uit je zorgvuldige voorbereiding in de sollicitatieprocedure. Namens de raad, namens alle mensen hier aanwezig en natuurlijk namens de 26.000 inwoners met wie wij Wassenaar mogen vormen, heet ik jou nogmaals van harte welkom in ons midden. De Wassenaarse familie is met jou weer helemaal compleet. Samen met jou willen we aan de toekomst van een gewoon bijzonder dorp werken want dat zijn we zeker. We verheugen ons op een goede en plezierige samenwerking en we wensen jou ontzettend veel succes maar ook plezier toe samen met jouw vrouw Marleen en je dochter Sien, samen voor Wassenaar. Ik dank u wel. Om je daarbij te helpen, overhandig ik je nu de voorzittershamer van de voorzitter van de Wassenaarse gemeenteraad.

De **voorzitter**: Dank beste Laurens, geachte heer Van Doeveren voor uw mooie warme woorden.

7. Toespraak van de voorzitter van de Eerste Kamer

De **voorzitter**: Dan geef ik heel graag het woord aan de heer Bruijn, die niet alleen sinds kort voorzitter van de Eerste Kamer van ons nationale parlement is, maar ook gewoon inwoner van het prachtige Wassenaar. Aan u het woord.

De heer **Bruijn**: Dank u wel voorzitter. Ik zou het eigenlijk willen omkeren, ik ben niet alleen bewoner van het Binnenhof, maar ik ben vooral ook inwoner van dit mooie dorp Wassenaar en ik sta hier dan ook natuurlijk om jou vanaf het Binnenhof te begroeten en toe te spreken, maar ik sta hier ook zeker als Wassenaar. Wij zijn allebei ongeveer geboren in dit dorp, jouw carrière is inmiddels voortgegaan. Ik woon hier nog steeds met heel veel liefde, en het is ontzettend goed om jou te zien terugkeren. Ik sta hier ook als vriend van je en ik sta hier ook vanuit het Haagse. Ik moet zeggen dames en heren, tot nu toe is het allemaal natuurlijk heel gezellig, maar nu we toch onder elkaar zijn, wordt het toch tijd voor een wat scherpere analyse want bij zo'n feestje hoort ook een kritische noot. Jouw leven is natuurlijk eigenlijk ongelooflijk saai Leendert, wij hebben een hele goede vriendschap dus de relatie kan wat ik nu allemaal ga zeggen wel hebben, dames en heren. Ja, als je 46 jaar oud bent of jong, ik ben nog wat minder jong, en je hebt eigenlijk alles al bereikt in je leven, kun je zeggen 'dat is natuurlijk een saaie boel' want wat moet je eigenlijk verder nog. Ik heb wat research naar jouw ambities gedaan en ik heb uit zeer ware betrouwbare bron vernomen, ontdekt, dat jij op zeer jonge leeftijd drie ambities had en ik loop ze even met u na, misschien kunt u ze wel raden. De eerste ambitie was Tweede Kamerlid, het is historisch waar wat ik nu vertel. De eerste ambitie van Leendert toen hij heel jong was, was: ik wil lid worden van de Tweede Kamer. Hij had natuurlijk ook kunnen zeggen de Eerste Kamer, maar oké, een prima ambitie en hij heeft het ook gedaan, hij heeft het gemaakt, hij was lid van de Tweede Kamer. Zijn tweede ambitie, als klein jongetje wist hij dat al: ik wil burgemeester worden en ik wil vooral burgemeester worden van Wassenaar. Dat zei hij als klein jongetje al en vandaag is dat ook realiteit, die tweede ambitie. Die derde ambitie die dat kleine jongetje Leendertje de Lange had, daar komt voor mij de meest interessante en daar gaan we ook wat dieper op in, weet je nog wat de derde was? Ik wil een Deux Chevaux. We zijn allebei Kamerlid, ook daar ben ik blijven hangen, jij bent dat inmiddels ontstegen, jij wordt nu burgervader. Burgemeester van Wassenaar word ik dus niet en überhaupt geen burgemeester, maar we hebben allebei een Deux Chevaux gehad. Ook die ambitie heb jij gerealiseerd, het is dus een doorpakker. Ik had vroeger ook een lelijke eend zoals we dat noemden, u kent die auto's, Ik kocht die als student voor f 200,00 toen nog. Je had toen nog geen apk-keuring, dat was in de goede oude tijd, en dat ding had hele grote gaten in de vloer. Ik zie sommigen van u al knikken, de commissaris van de Koning ook. Je kon dus als in een soort Flintstoneauto de straat aan je voorbij zien trekken en zo reed ik helemaal naar Zuid-Italië, naar mijn vriendinnetje in die tijd. Mijn broer Bob, ook woonachtig hier, had er ook een. U weet overigens dat die twee paardenkrachten heeft, daarom heet het ook een Deux Chevaux, dat is vrij logisch en wij noemden zo'n Citroën, zo'n Deux Chevaux, een Citroën Deux Chevaux cabriolet cinq portes deux cilindres. Voor de liefhebbers onder u, u herkent natuurlijk dat hier allerlei topmerken bij elkaar worden gebracht en wij noemen dat eigenlijk nog steeds zo. Er is met die Deux Chevaux van jou iets heel bijzonders aan de hand, en sommigen van jullie hebben die auto misschien wel eens gezien, je hebt hem namelijk nog steeds en dat is ook weer heel knap. Ik heb dat ook niet bereikt, jij hebt hem nog steeds en die van mij is inmiddels weggeroest, in de sloot beland etc. Bij mij viel het dak er tijdens de rit soms vanzelf af vanwege alle roest, dat is een keer gebeurd op de Rijksstraatweg. Die van jou is uit 1980 en die heb je door een bevriende garagehouder laten restaureren. Je hebt hem dus niet van hand gedaan, wat ik wel heel oneerbiedig heb gedaan, maar je hebt hem laten restaureren en hij staat nog steeds bij jou in de garage. Het aparte is alleen dat je er helemaal niet mee rijdt. Het mooie ervan is hij dat hij oranje is en ik zou bijna zeggen voor sommigen van u die dat aanspreekt, VVD-oranje. Het is namelijk een campagne voiture, er staan ook allemaal nummers op dat ding en die nummers refereren aan de plek op de lijsten die jij in de

loop der jaren op allerlei plaatsen hebt gehad. Je wordt ook geregeld gebeld door allerlei afdelingen om met die auto campagne te voeren. Mijn vader signaleerde je laatst nog op het Kaageiland, daar kwam je ook weer campagne voeren met die auto. Dan kom je aanrijden met een stickerset met nummers, dan kan ter plekke het goede nummer erop en enorme slogans op lange magneetplaten. U kent die dingen wel, die worden er dan ook op geplakt. Een slogan die er vaak wordt opgeplakt is 'Leendert luistert', een hele mooie alliteratie natuurlijk. Het is overigens ook waar, Leendert luistert ook echt, maar het meest bijzondere aan deze Deux Chevaux van Leendert, deze Citroën Deux Chevaux cabriolet cinq portes deux cilindres, is de aandrijving. Dat ding doet het namelijk heel vaak niet, althans die twee cilinders erin doen het niet, maar toch rijdt hij dan. Zo werden Leendert en Marleen in het recente verleden nog gesignaleerd in Noordwijk met die auto, ik geloof op een zondagochtend, je moest ergens naartoe. Marleen zat achter het stuur, Marleen zit natuurlijk meestal achter het stuur van jouw leven, hartstikke symbolisch, en Leendert daar achteraanlopend, zwetend en mopperend. Zo reden zij als Bill en Hillary door Noordwijk. Dus dames en heren als u de komende jaren op zondagochtend vroeg of middernacht in Wassenaar een oranje Deux Chevaux signaleert met daarin een keurige dame achter het stuur en een man erachter, dan is dat uw burgemeester. Dat zegt toch wel heel wat omdat hij niet te beroerd is om zelf de handen uit de mouwen te steken en te zorgen dat die zaak ook vooruitkomt en dat is de burgemeester die we nodig hebben. Dan gaan we toch even naar Wassenaar, ik spreek hier vooral ook als inwoner van dit mooie dorp. Ik woon hier al bijna mijn hele leven, mijn ouders en mijn grootouders woonden hier, mijn schoonouders wonen hier en het is zoals jij schreef in jouw brief aan mevrouw Arib, gewoon een heel bijzonder dorp en dat is het ook echt als je het bestudeert. Die langwerpige ligging met twee kernen is natuurlijk al heel bijzonder. De kern Wassenaar-Zuid heeft te maken met het Hofpleinlijntje. Een oom van mij zit hier nog, hij kan het verifiëren, hij knik 'ja', mijn grootvader kwam met het Hofpleinlijntje vanuit Rotterdam naar Wassenaar-Zuid, hij bouwde daar de Bloemcamplaankerk, die inmiddels niet meer bestaat. Deze Bloemcamplaankerk mocht in die tijd geen toren hebben omdat het niet mocht afwijken van de omgeving met al die villa's en daar zijn wij als familie nu nog steeds een beetje boos over, maar daarover komen we nog te spreken. Die ontstaanswijze is bijzonder en die langgerekte vormgeving langs de duinen is heel apart, dat is ook een kwestie van evenwicht. Het is ook een heel gevarieerd dorp qua soorten inwoners en dat maakt het ook heel mooi. Ik heb op allerlei verschillende plekken gewoond, in Noord en Zuid en de plaats waar wij nu zijn, is ook historisch. Op de oprijlaan waar u net overheen bent gekomen, hebben de Duitsers nog V2-raketten afgeschoten, dat waren hele kerktorens met een vlam erachter. Ook daar is in de oorlog natuurlijk ontzettend veel gebeurd en dat bepaalt ook heel erg de hele historie en de cultuur van zo'n dorp, nog steeds. Mijn vader woonde hier vlakbij op de..., hier die straat om de hoek, het verlengde van de Bloemcamplaan, de Groot Hoefijzerlaan 144, en hij hing als jongetje op een gegeven moment uit het raam en toen viel een bom van een Spitfire hier vlakbij neer. Een scherf van dat ding zat in de borst van mijn vader, hij is nu 91 en dat ding zit er nog steeds. Iedere keer als hij op Schiphol door het poortje moet, heeft hij een heel groot probleem. Ik zorg altijd dat ik daar niet bij ben en zeker in mijn huidige functie niet meer. In september 1944 werd dit hele gebied geëvacueerd en dat zijn toch dingen die de oudere inwoners nog heel erg met zich meedragen. Ook in de actualiteit is ons dorp bijzonder, we hebben er een paar dingen over gehoord, en het is evenwicht zoeken. Dat is ook wat je moet gaan doen, evenwicht tussen bewoners onderling, evenwicht tussen bewoners en ondernemers, ondernemers die het soms ook heel moeilijk hebben in de kern, in meerdere kernen natuurlijk, maar ook hier en dat zal de aandacht van de nieuwe burgemeester vergen. Ook evenwicht tussen bebouwing en groen, evenwicht tussen Wassenaar en de omgeving, evenwicht in de verkeersstromen, wat er nu met de A4/A44 gebeurt en de verbinding met de Wassenaarseslag kan ook beter. Naast bedrijven hebben we hier natuurlijk veel maatschappelijke ondernemingen, veel vrijwilligerswerk, veel kerken, veel scholen die ook allemaal de aandacht van de burgemeester vergen, die zitten allemaal met hun eigen uitdagingen. Ja, wat vergt dat dan van de burgemeester? De burgemeester heeft allerlei rollen, de commissaris heeft ze al genoemd, maar wij willen eigenlijk een evenwichtskunstenaar en dat ben jij bij uitstek. Een rustpunt, een scheidsrechter, een burgervader en een burgemeester waar iedereen van kan houden en dat Leendert, dat ben jij. Hoe pas jij nou in dat profiel? Als inwoner van dit dorp zeg ik: Jij past daar naadloos in. Jij bent een Wassenaarder, je bent niet alleen hier geboren, maar je hebt dat dorp ook in je, je hebt die cultuur in je. Tot jouw vierde woonde je hier. Je opa was hovenier, je andere opa zat op de grote vaart, allemaal in Wassenaar en de overeenkomst tussen ons is dus dat ik net als jij op zeer jonge leeftijd in dit dorp woonde, maar het verschil is dat jij inmiddels de wereld hebt leren kennen en ik hier nog steeds met veel plezier woon. Een andere overeenkomst. Jij studeerde in Rotterdam en Leiden en ik heb dat ook gedaan in Rotterdam en Leiden. Het verschil is dat ik in Leiden ben blijven hangen en jij bent verdergegaan met je carrière, ik ben ook wel een beetje jaloers op je. Jij begon in Apeldoorn bij de JOVD en later werd je gemeenteraadslid, fractievoorzitter, lijsttrekker, wethouder en uiteindelijk ook wethouder in dit dorp en daar hebben we jou leren kennen als een hele rustgevende, stabiele en doorpakkende wethouder. Je zat ook nog even in het bedrijfsleven en later kwam je naar het Binnenhof. Daar zat weer een overeen-

komst die wij ook samen hebben op dat Binnenhof. Jij staat bekend op dat Binnenhof, ik sta nu hier toch een beetje als vertegenwoordiger daarvan, als een hele harde werker en een fanatieke aanpakker. Overigens ook in de wielersport, u weet dat Leendert fietste en als u hem niet met die Citroën Deux Chevaux cabriolet cinq portes voorbij ziet komen, maar op een racefiets in zo'n strak pakje, dat is ook uw burgemeester. Je hebt zelfs tweemaal aan de Alpe d'HuZes meegedaan en het is zo erg bij jou dat je, zelfs als je niets doet, je nog wielrenboeken leest. Dat vind ik toch wel echt heel knap en ook wel consequent. Kortom je hebt veel indruk gemaakt. In de politieke arena gaat het natuurlijk vaak hard op de persoon en zacht op de inhoud, maar daar heb jij nooit aan meegedaan. Jij hebt veel begrip voor je opponent, eigenlijk een beetje vanuit het idee, wat je altijd zegt: ik kan wel aan uw kant komen staan, maar dan hebben we allebei ongelijk. Dan heb je je opponent direct uitgeschakeld. Je bent ook scherp voor je opponenten. Ik sprak laatst zo'n opponent in Den Haag, ik sta hier namens het Binnenhof, en ik vroeg aan iedereen 'Wat heb je nou voor herinnering aan Leendert?' 'Nou', zei die persoon van een andere partij 'Ja, wij stonden een jaar geleden aan de rand van de afgrond, toen kregen we met Leendert te maken en sindsdien hebben we een belangrijke stap voorwaarts gezet. Wat daarmee wordt bedoeld weet ik niet, maar het belooft allemaal niet veel goeds. Leendert en ik zaten een jaar geleden samen in de benoemingscommissie van de wethouders in Wassenaar, niet wetende dat jij nu zelf moet leren leven met de gevolgen van onze beslissingen van toen en daar ben ik ook heel benieuwd naar. Kortom, het is niet moeilijk om van dit prachtige dorp te houden, het is een mooie gemeente, we wonen hier met zijn allen prachtig. Jij noemde het in jouw afscheidsbrief een gewoon bijzonder dorp en jij hebt in de afgelopen jaren laten zien dat je bij dit dorp past, je hele carrière heeft eigenlijk logisch geleid tot deze stap. Ik spreek namens velen als ik zeg dat ik er alle vertrouwen in heb dat dit ook een groot succes wordt. De mensen willen dat wij in het openbaar bestuur gewoon rustig ons werk doen, dat we dat goed doen en dat we dat op een bescheiden manier doen. Dat is typisch jouw profiel en daar kunnen we ook allemaal iets van leren. Het zal dus niet moeilijk zijn om van deze nieuwe burgemeester te houden. Ik begroet jou dan ook met gepast respect en ik neem daarbij mijn hoed voor je af. Ik neem mij hoed voor je af, chapeau voor alles wat je hebt bereikt, chapeau voor wie je bent. Chapeau ook voor je keuze voor Wassenaar, daar mogen wij ook blij mee zijn, chapeau omdat Wassenaar jou van harte welkom heet en chapeau vanuit het Binnenhof voor alles wat je daar hebt betekend. Je krijgt nu dit mooie beeldje van de kunstenaar Rob Verhoeven, het heet Chapeau en ik geef het je graag met een hartelijke groet vanuit het Binnenhof.

De **voorzitter**: Dank u zeer voor deze boeiende uiteenzetting en het wordt nog een opgave om die VVD-pet een beetje naar neutraal te zetten, dat wordt een burgemeester geacht te zijn. Ik denk dat die Deux Chevaux voorlopig maar in de garage moet blijven.

8. Toespraak namens de burgemeesterskring Haaglanden

De **voorzitter**: De heer Aptroot, burgemeester Aptroot van Zoetermeer, zal jullie welkom heten namens de kring Haaglanden. De burgemeesterskring Haaglanden, Charlie Aptroot.

De heer **Aptroot**: Dames en heren, ik kwam hier vanavond aan en toen had ik zo'n pakje kaarten met wat tekst en de commissaris van de Koning had ook zo'n pakje. Hij legde ze even neer en toen zei ik tegen iemand 'Nou ga ik iets leuks doen, ik haal er bij hem een paar kaarten uit en leg er een paar van mij tussen want dan wordt het een vrolijke avond, het heeft iets verrassends', maar uit respect en in het belang van zo'n ceremonie, zo'n installatie, heb ik dat niet gedaan. Voorzitter, mijnheer de commissaris van de Koning, leden van de raad, college, aanwezigen, burgemeester De Lange, want dat mogen we nu zeggen, familie, ik spreek hier namens de burgemeesterskring Haaglanden, beste Leendert, vanaf vandaag jouw collega's. Het gaat om de burgemeesters van, in alfabetische volgorde, de gemeenten Delft Marja van Bijsterveldt, Den Haag Pauline Krikke, Leidschendam-Voorburg Klaas Tigelaar, Midden-Delfland Arnoud Rodenburg, Pijnacker-Nootdorp Francisca Ravestein, Rijswijk Michel Bezuijen, Westland Bouke Arends en tot slot, helemaal aan het einde van het alfabet, Zoetermeer waar ik burgemeester mag zijn. Na het verhaal van de voorzitter van de Vertrouwenscommissie, de heer Van Doeveren, dé woongemeente, ja Wassenaar staat wel een stuk boven Zoetermeer en in natuur mooi, maar Zoetermeer is in 2019 wel de nummer 1 bij- en vrienrelijke gemeente. Steek dat maar in uw zak, over natuur gesproken. De burgemeester van Wassenaar, beste Leendert, en zijn acht collega's vormen samen het bestuur van de Veiligheidsregio Haaglanden en de Veiligheidsregio is eigenlijk simpelweg gezegd de brandweer aangevuld voor goed overleg en coördinatie met politie, gemeenten en publieke gezondheidszorg, maar ook het RIEC, het Regionaal Inlichtingen- en Expertisecentrum wordt door de negen burgemeesters aangestuurd, net als het Veiligheidshuis Haaglanden. Daarnaast zitten wij in het bestuur van de politie-eenheid Den Haag en daar zijn we met maar liefst 28 burgemeesters en in het bestuur van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag zijn wij bijeen met 23 gemeentelijke vertegenwoordigers en dat zijn bijna altijd de burgemeesters. Tot slot, om het lijstje compleet te maken, zitten wij twee, de

burgemeesters van Wassenaar en Zoetermeer, samen met de collega's van Leidschendam-Voorburg en Pijnacker-Nootdorp in hetzelfde politiedistrict waarvan wij met z'n vieren het bestuur zijn, maar Leendert vergeet even dat lijstje. Het gaat niet om het aantal overleggen waarin wij zitten en het gaat ook eigenlijk niet om het aantal keren dat wij met elkaar vergaderen, maar het gaat natuurlijk om de manier waarop wij met elkaar omgaan want samen staan wij voor openbare orde en veiligheid in onze gemeenten en daarbij hebben elkaar hard nodig en samen staan wij ook voor grensoverschrijdende zaken, voor regionale samenwerking. Samen staan we sterker, kan ieder van ons meer voor onze inwoners betekenen en het broodje dat wij iedere zes weken met elkaar eten, is voor ons allemaal een moment waarop wij elkaar informeren, bevragen, ideeën en zorgen delen, over oplossingen praten en in onze burgemeesters-WhatsAppgroep, die hebben wij ook, delen wij regelmatig informatie, houden we elkaar op de hoogte. Het burgemeestersambt, ik kan dat na bijna zeven jaar zeggen, is echt schitterend en uitdagend, maar het is ook regelmatig moeilijk en soms ook wel een beetje eenzaam. Waar de gemeenteraad en het college een gedeelde, gezamenlijke, verantwoordelijkheid hebben, heeft de burgemeester, en de burgemeester alleen, ook eigen verantwoordelijkheden en soms kun je daarover overleggen met het college, met de raad, maar regelmatig zijn er zaken waar jij, en jij alleen als burgemeester over gaat en voor staat en die je niet kunt en mag delen. Dan is zo'n groep van burgemeesters vertrouwd, veilig en heel prettig. Soms zijn de commissaris van de Koning en de collega-burgemeesters eigenlijk de enigen die begrijpen wat er zoal op het bord van de burgemeester ligt. Dat is de kleine groep waarmee je echt kunt praten over bepaalde problemen en oplossingen en wij doen dat heel open en vertrouwelijk naar elkaar toe, adviseren, reflecteren. De burgemeesterskring Haaglanden is dan ook veel meer dan zomaar een groep collega's, het is een hechte groep van negen burgemeesters die elkaar, wanneer dat maar nodig is en wanneer dat maar mogelijk is, terzijde staan. Burgemeester De Lange, Leendert, welkom in onze groep, welkom bij de collega's en dat geldt ook voor Marleen want wij zijn niet alleen maar workaholics, wij zijn ook mensen die wel van gezelligheid houden. We gaan af en toe met elkaar op stap en daar zijn eigenlijk altijd alle partners bij, dan blijkt hoe gaaf die groep is. Marleen, dus ook welkom in de kring. Burgemeester De Lange, Leendert, wij verheugen ons op de samenwerking met jou en de voortekenen zijn goed. Geheel objectief durf ik te beweren dat het wethouderschap van Wassenaar en het lidmaatschap van de Tweede Kamer een prima basis zijn voor het burgemeesterschap. Dus ik zou zeggen, veel succes in het werk en ook gewoon, de commissaris zei het ook al, heel veel plezier en heel veel voldoening in het werk, dat is belangrijk. Tegen de gemeenteraad, tegen het college en tegen alle Wassenaarders wil ik zeggen: van harte gefeliciteerd met uw nieuwe voorzitter, uw nieuwe burgemeester, maak er met elkaar iets moois van. Misschien doe ik nu iets ondeugends, maar er is hier een iemand die heel stoer blijft zitten, collega Frank Koen, ook waarnemer. Mag ik wat zeggen mevrouw Bouvy? Ja. Waarnemend burgemeester van Voorschoten, ik heb geweldig prettig met haar gewerkt dat jaar en ik weet dat Frank Koen dat ook heeft gedaan. Vanuit Voorschoten hoorde je allemaal positieve signalen en ik vind het supergaaf dat net het bericht kwam dat jij Pauline, bent voorgedragen als kroonbenoemde burgemeester van Voorschoten. Gefeliciteerd.

De **voorzitter**: Dat is inderdaad een mooie felicitatie waard. Ik had op 17 juli jl. nog het voorrecht om het Pauline Bouvy de lunch te gebruiken. Hartelijk gefeliciteerd.

De heer **Aptroot**: Ik ben iets vergeten. Na de voorzitter van de Eerste Kamer moet ik natuurlijk een cadeautje aanbieden. Ik weet niet wat hij draagt als hij die Deux Chevaux duwt en in sommige gemeenten kan de burgemeester desnoods in korte mouw, in een poloshirtje of wat dan ook, maar ik vind eerlijk gezegd dat de burgemeester van Wassenaar met een keurig manchet en manchetknopen moet lopen. Zoetermeer heeft veel niet wat Wassenaar wel heeft, maar wij hebben wel zilveren manchetknopen en die geef ik graag aan uw burgemeester.

De **voorzitter**: Dank burgemeester Aptroot voor deze hartelijke welkomstwoorden vanuit de kringen. Ik kan uit ervaring zeggen dat het een buitengewoon plezierige kring is.

9. Overdracht ambtsketen door de voorzitter van de raad

De **voorzitter**: Leendert, beste burgemeester, ik mag jou ook een cadeautje geven. Een cadeautje is eigenlijk in dit geval vreemd, het zijn de versierselen die horen bij het prachtige ambt van burgemeester. De ambtsketen die Wassenaar heeft, is misschien wel de mooiste van Nederland, in ieder geval een van de mooiste. Er staan heel veel F'en op en voor de duidelijkheid, dat is niet omdat ik Frank heet, maar dat heeft natuurlijk alles te maken met De Paauw en prins Frederik die dat lang als woonhuis heeft gehad. Draag hem met heel veel plezier en genoegen, maar niet te vaak. Van de kabinetsmedewerker moet het heel vaak, maar je mag het zelf een beetje bepalen en als je hem hebt, kun je hem met heel veel waardigheid en plezier dragen. Als je naar voren wilt

komen, zal ik hem aan je overhandigen. Daarna is het laatste woord aan jou en dan ga ik gewoon lekker naast mijn vrouw zitten als ambteloos burger. Er zijn bloemen voor Marleen de Lange.

9. Installatierede van de nieuwe burgemeester

Burgemeester **De Lange**: Mijnheer de commissaris van de Koning, voorzitter van de Eerste Kamer en leden van de Tweede Kamer, raadsleden, collegeleden, burgemeesters, vertegenwoordigers uit de regio, hulpdiensten, kabinet, griffie, ambtelijke organisatie, oud-collega's, familie, vrienden en al die betrokken Wassenaarders. Wat is dit geweldig thuiskomen in mijn geboortedorp. Een gewoon bijzonder dorp en hier sta ik dan als uw burgemeester. Het is indrukwekkend en hartverwarmend om hier in Kasteel de Wittenburg vanavond zo'n warm Wassenaars welkom te krijgen. Uw massale aanwezigheid en betrokkenheid maken dit moment voor mij oprecht bijzonder. Hierbij wil ik in het bijzonder mijn voorganger Frank Koen en zijn vrouw Liesbeth welkom heten en ik vraag ook speciale aandacht voor de waarnemend burgemeester Paulien Bouvy die hier is, wat een goed nieuws kwam er net uit Voorschoten en ik denk dat ze inmiddels naar Voorschoten is en dat begrijp ik ook heel goed want zij had wat mij betreft als enige belet om vanavond haar telefoon aan te houden en dat is gelukt. Fantastisch nieuws dat wij verder kunnen in die goede samenwerking en dat vanavond de waarnemend burgemeester, binnenkort burgemeester, van Voorschoten met de collega-wethouders hier zijn. Dat onderstreept de goede band die wij hebben als burens. I also want to give a warm welcome to all ambassadors and members of the diplomatic corps who came to this installation this evening. This shows the involvement in the welcoming Wassenaar expat community. I look forward to further developing this relationship and allowing it to flourish. Thank you for celebrating this special moment for the municipality and for me as the new mayor. I would like to continue a further introduction during the reception afterwards and I now continue this speech in Dutch. Ik dank alle sprekers voor de warme woorden die deze installatie hebben ingekleurd, niet alleen de kleur oranje en de Deux Chevaux, maar u hebt wel iets geleerd over mijn leven, dank daarvoor. Deze speeches markeren ook een nieuw punt voor een zelfbewust Wassenaar, dat werd gemarkeerd en dat is bijzonder. De gemeenteraad van Wassenaar kan heel trots zijn op dit moment en op het verloop van de procedure. Ik wil de commissaris en de leden van de Vertrouwenscommissie, de adviseurs en ondersteuning vanuit de griffie en het kabinet daar dan ook hartelijk voor danken. Dames en heren, de gesprekken prikkelden, zetten aan tot creativiteit, testen soms ook de stressbestendigheid en gaven een oprechte inkijk in wat raad verwacht van de nieuwe burgemeester. Dat is een stevige, maar een prachtig opgave die ook niet zomaar met een zwaai van een toverstafje een-twee-drie alles oplost want dat toverstafje heb ik niet. Wat ik wel meeneem, is mijn ervaring, energie, luisterend oor, mijn liefde voor Wassenaar, de kennis over de regio, relativeringsvermogen en doorzettingskracht. Ik leg ook graag verbindingen tussen mensen en daarbij is wat mij betreft iedereen gelijk en ben ik als burgemeester aangesteld in dienst van het algemeen belang. Hierbij is het een groot goed om verder te kunnen bouwen op het fundament dat Frank Koen de afgelopen periode heeft neergezet. Bestuurlijke rust klinkt misschien een beetje saai, maar dat is juist zuurstof om verder te komen. Frank heeft dit op een autonome wijze geleid en heeft kleur gegeven aan het bestuurlijke gezicht van Wassenaar en, het is vanavond al eerder gememoreerd, wat mij betreft verdient dat een groot applaus. Ik kijk dan ook met heel veel plezier terug op onze prettige gesprekken in de afgelopen weken. Dames en heren, in mijn geboorteland schreef burgemeester Staab in het voorwoord van het boek 'Uit de geschiedenis van Wassenaar' het volgende: "Ik spreek gaarne de hoop uit dat het boekwerk in ruime kring belangstelling zal genieten en tot waardering van Wassenaar en de taak die deze gemeente in de Randstad vervult, zal bijdragen." Hoe herkenbaar en treffend. Ik heb er heel veel zin in om 46 jaar later met de raad, het college, de griffie, de ambtelijke organisatie en alle inwoners samen verder te bouwen aan een toekomstgericht en zelfbewust Wassenaar. Zelfbewust gaat in mijn ogen dan ook verder dan het herhalen dat je zelfstandig wilt zijn, dat zijn we namelijk. We zijn trots op de Elsevier die laat zien dat we nog steeds bovenin de top van die lijstje staan als hele prettige en mooie woongemeente. Dat is goed nieuws voor iedereen die in ons mooie dorp woont, werkt, onderneemt, winkelt en het bezoekt, maar het is ook van groot belang voor bijvoorbeeld de internationale stad Den Haag, de kenniswerkers op het Science Park in Leiden en het topvestigingsklimaat in de metropoolregio. In de visieontwikkeling rond bestuurs- en realisatiekracht kunnen we dit heel goed inzetten als troefkaart om samen met al die partners in de regio te werken aan een betere bereikbaarheid, het neerzetten van het belang van voldoende groen, veiligheid, toponderwijs, duurzaamheid, woningen en de goede voorzieningen. Het draagt ook bij aan het ervoor zorgen dat de beste mensen willen werken bij onze ambtelijke organisatie, waarin goede dienstverlening, professionaliteit en persoonlijke ontwikkeling vooropstaan. Zelfbewustzijn is namelijk een houden van doen, koers houden en met elkaar verantwoordelijkheid nemen om zo Wassenaar elke dag een beetje mooier te maken. In discussies over de gemeente gaat het al snel over structuren, geld en regels. We mogen echter nooit uit het oog verliezen dat het altijd gaat om mensen. Ik ben er nu al trots op uw burgemeester te zijn in een dorp dat bestaat uit een hele actieve gemeenschap waar mensen op tal van plekken

zich inzetten binnen wijken, kerken, verenigingen, serviceclubs of als burgerhulpverlener. Ik kom de komende maanden dan ook heel graag langs om te luisteren en uw verhalen op te halen. Deze Samen-Wassenaartour grijp ik graag aan om nader kennis te maken. Het is vanavond al een beetje verkapt, maar ik word heel enthousiast van het woord 'tour'. Als verwend wielerfanaat zijn dit dan ook de belangrijkste drie weken van het jaar. Helaas heb ik de tour door Wassenaar in 1973 niet bewust meegemaakt, maar wie weet. Dames en heren, ik kom richting een afsluiting, maar dit is nog wel heel belangrijk om te zeggen. Burgemeester word je niet alleen, dat kun je alleen doen als je thuis onvoorwaardelijk wordt gesteund in je ambities. Op dit speciale moment voor ons gezin wil ik mijn lieve Marleen en onze dochter Sien hiervoor intens bedanken. We kijken er naar uit om met elkaar in Wassenaar te gaan wonen, een nieuw huis, een thuis in het dorp waar mijn beide ouders groot zijn geworden en waar mijn zus en ik zijn geboren. Het is geweldig dat iedereen er vanavond is en om dit met elkaar te kunnen vieren. Ik sluit af. Het is een groot voorrecht om nu als uw burgemeester en voor alle Wassenaarders aan de slag te kunnen gaan. We gaan elkaar zien en we gaan elkaar spreken, om te beginnen straks op de receptie. Op naar een hele mooie zelfbewuste toekomst, op naar samen Wassenaar. Ik dank u wel.

10. Sluiting vergadering door burgemeester L.A.W. de Lange

Burgemeester **De Lange**: Dames en heren, het is mij een groot genoegen en eer om deze bijzondere vergadering af te sluiten en u uit te nodigen voor de receptie. Hierbij sluit ik deze bijzondere vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 17 september 2019

De plv.griffier,

C.J. Keltjens

De voorzitter,

drs. L.A. de Lange